Bulletin trimestriel janvier - mars 2005 / *Driemaandelijks tijdschrift januari - maart 2005*

Vol. 16 N°1

Musée Juif de Belgique | Joods Museum van België

Fonds Jacob Salik

SOMMAIRE — INHOUD

ÉDITORIAL	- 03 -	*EDITORIAAL*
COUP DE CŒUR	- 04 -	*COUP DE CŒUR*
ACQUISITIONS	- 06 -	*AANWINSTEN*
ÉVÉNEMENTS	- 08 -	*EVENEMENTEN*
ACTIVITÉS	- 10 -	*ACTIVITEITEN*
175 ANS DE VIE JUIVE EN BELGIQUE	- 12 -	*175 JAAR JODENDOM IN BEGIË*
EXPOSITIONS À L'ÉTRANGER	- 13 -	*TENTOONSTELLINGEN IN HET BUITENLAND*
INFORMATIONS PRATIQUES	- 13 -	*PRAKTISCHE INLICHTINGEN*

DERNIÈRES ACQUISITIONS

PARCE QUE LA VOCATION PREMIÈRE D'UN MUSÉE EST DE COLLECTIONNER, CONSERVER ET PRÉSENTER DES OBJETS ET DOCUMENTS AU PUBLIC, NOUS VOUS PROPOSONS DE DÉCOUVRIR QUELQUES-UNES DE NOS DERNIÈRES ACQUISITIONS.

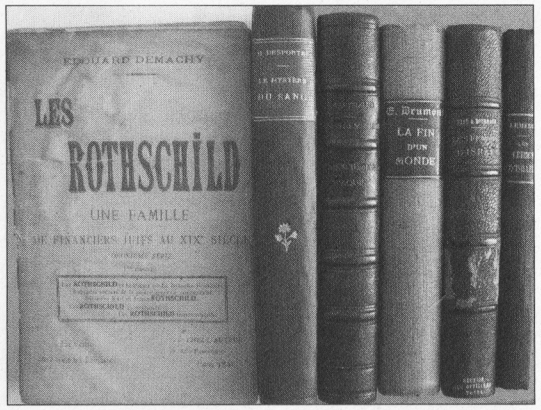
RECENTE AANWINSTEN

HET IS DE HOOFDOPDRACHT VAN EEN MUSEUM, VOORWERPEN EN DOCUMENTEN TE VERZAMELEN, TE BEWAREN EN DEZE AAN HET PUBLIEK TE TONEN. HIERONDER EEN OVERZICHT VAN EEN AANTAL RECENTE AANWINSTEN EN SCHENKINGEN.

LIVRES-DOCUMENTS-DISQUES
BOEKEN-DOCUMENTEN-GRAMMOFOONPLATEN

Dimensions diverses.
Don de Madame Libon-Mineur.

Diverse afmetingen
Schenking van mevrouw Libon-Mineur

Le "fonds Libon" est constitué de 800 ouvrages, dont une centaine d'*antisemitica* de la fin du XIXe siècle et du début du XXe siècle, parmi lesquels Auguste Chirac, Alphonse Toussenel, Edouard Drumont, le Comte de Puységur, Edmond Picard. Ce fonds constitue un remarquable apparat scientifique pour documenter la période précédant la Shoah.

Charles Libon, était l'ancien Bibliothécaire en chef aux Affaires culturelles de la Province de Liège, récemment disparu, et ami de M. Robert Hertog, grâce à qui cet important fonds nous est parvenu.

Het "Fonds Libon" omvat 800 boeken, waarvan een honderdtal antisemitica *(eind 19de eeuw begin 20ste eeuw) van schrijvers als Auguste Chirac, Alphonse Toussenel, Edouard Drumont, Graaf de Puységur en Edmond Picard. Dit fonds vormt interessant wetenschappelijk documentatiemateriaal in verband met de periode voorafgaand aan de Shoa.*

De onlangs overleden Charles Libon was hoofdbibliothecaris bij de Dienst Culturele Aangelegenheden van de Provincie Luik en was bevriend met Robert Hertog, aan wie wij dit belangrijke fonds te danken hebben.

DESSINS / *TEKENINGEN*
Moshe Macchias

Moshé Macchias est né à Anvers en 1932. Durant sa jeunesse, il aura l'occasion de faire son apprentissage chez la peintre, sculpteur et poétesse d'origine liégeoise Madeleine Duguet (1909-1974). Parallèlement à ses travaux de composition, il fréquente dans le cadre de relations judéo-chrétiennes des personnalités du judaïsme français telles que Jules Isaac, Robert Aron et André Neher.

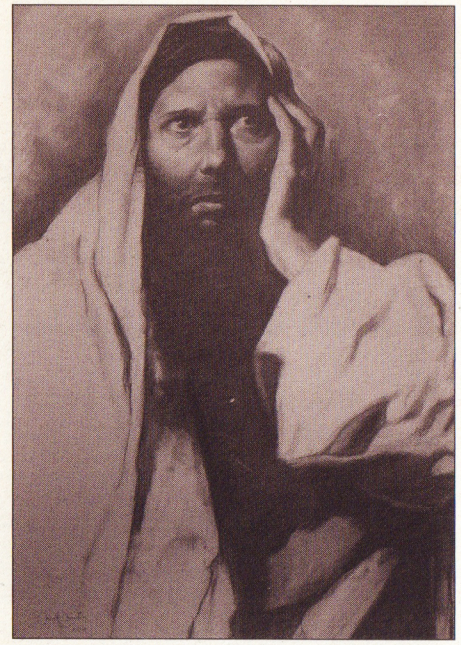
Moshé Macchias werd in 1932 geboren in Antwerpen. Tijdens zijn jeugd ging hij in de leer bij de Luikse dichteres, schilderes en beeldhouwster Madeleine Duguet (1909-1974). Naast zijn kunstenaarsactiviteiten onderhield hij in het kader van joods-christelijke betrekkingen contacten met Franse joodse intellectuelen als Jules Isaac, Robert Aron en André Neher.

"Le Talmudiste" / s.l., 1968 / 76 x 53 cm.
Don de
Mme Esther Kervyn de Merendre

"De Talmoedist" / z.pl., 1968 / 76 x 53 cm
Schenking van
mevrouw Esther Kervyn de Merendre

DESSINS / *TEKENINGEN*
Moshe Macchias

"Le Cabbaliste" / s.l., 1968 / 76 x 53 cm.
Don de
Mme Esther Kervyn de Merendre

"De Kabbalist" / z.pl., 1968 / 76 x 53 cm
Schenking van
Mevrouw Esther Kervyn de Merendre

D'une mélancolie profonde, ses œuvres traitent de l'exil, "de tous les exilés sur cette Terre" au travers les différentes figures et allégories religieuses. La rétrospective "Teken en Leven" qui lui a été consacrée en 1995 à la cathédrale d'Anvers a parfaitement présenté le caractère foncièrement universel de cet artiste.

Zijn van een intense melancholie doordrongen werken hebben als thema de ballingschap "van alle ballingen op deze aarde", waarbij hij zich liet inspireren door verschillende religieuze figuren en allegorieën. Op zijn retrospectieve tentoonstelling "Teken en Leven" in 1995, in de kathedraal van Antwerpen, kwam het diep universele karakter van deze kunstenaar duidelijk tot uiting.

GRAVURE / *ETS*

"Jeu de l'affaire Dreyfus et de la vérité"
"Spel van de zaak Dreyfus en van de waarheid"

Impression photomécanique en couleurs.
S.l., ca. 1898
42 x 59 cm.

Fotomechanische kleurendruk
Z.pl., ca. 1898
42 x 59 cm

Ce jeu, créé par les "Dreyfusards", était censé encourager les partisans du capitaine Dreyfus à soutenir la proposition de révision du procès inique intenté à ce dernier. L'imagerie du jeu s'inspire du dicton français "La vérité est au fond d'un puits", signifiant par là qu'elle est bien cachée et difficile à découvrir.

Dit door de "Dreyfusards" ontworpen spel was bedoeld om de aanhangers van Kapitein Dreyfus aan te moedigen, het voorstel te steunen tot herziening van het onrechtvaardige proces dat laatstgenoemde werd aangedaan. De afbeeldingen op het spel zijn geïnspireerd op een Frans gezegde "la vérite est au fond d'un puits", wat betekent dat de waarheid diep verborgen ligt en moeilijk te achterhalen valt.

VERNISSAGE DE L'EXPOSITION "UN OBJET, DEUX CULTURES. JUIFS DU MAROC"

ÉVÉNEMENTS

C'est en présence de plus de 500 personnes que s'est déroulé, ce mardi 25 janvier 2005, le vernissage de la seconde exposition du Musée Juif de Belgique dans ses nouveaux bâtiments de la rue des Minimes.

Intitulée "Juifs du Maroc: un objet, deux cultures", celle-ci présente une partie de la très riche collection Dahan-Hirsch, dans une scénographie colorée et chatoyante créée par Mme Laurence Hassel.

Devant un parterre de hautes personnalités, le baron Schnek, président du musée, a présenté dans son allocution de bienvenue, la commissaire de l'exposition, Madame Zahava Seewald. Celle-ci a expliqué en néerlandais qu'un lien très fort unit les Juifs du Maroc à cette terre et ses habitants. L'objectif de cette exposition étant d'inciter les visiteurs, juifs et non-juifs, à s'interroger sur les spécificités, les correspondances et les emprunts réciproques de leurs héritages culturels respectifs.

Ont ensuite pris successivement la parole: Madame Michèle Hasquin-Nahum, présidente des Amis du Musée Juif de Belgique, qui s'est réjouie de voir les activités du musée prendre leur rythme de croisière; le Pr. Joseph Chétrit, vice-recteur de l'Université de Haïfa, qui a rappelé les conditions majeures et les grands courants qui ont permis le déploiement entre ces deux communautés des fastes d'une créativité aussi bien matérielle que spirituelle; M. Henri Simons, 1er échevin de la culture de la ville de Bruxelles qui a souligné l'importance, au moment où l'on commémore le 60e anniversaire de la libération des camps d'extermination nazis, d'une manifestation illustrant la convivialité des rapports existant entre deux communautés culturelles et religieuses; M. Freddy Thielemans, bourgmestre de la ville de Bruxelles, citant cette convivialité comme exemple à suivre et facteur d'espoir dans une capitale comme Bruxelles où se côtoient différentes communautés; En lieu et place de Madame Fadila Laanan, Ministre de la Culture de la Communauté Française de Belgique, retenue par d'autres obligations, son attaché de Cabinet, M. Amidou Si-M'hamed a exprimé le soutien que son ministère apporte à une telle exposition au titre de manifestation d'échange culturel. Enfin, ce fut le tour de M. Ahmed Medhoune, directeur du département des Services à la Communauté et membre du comité directeur de l'Université Libre de Bruxelles de rappeler l'importance du dialogue intercommunautaire et de la reconnaissance et valorisation mutuelle.

La conservatrice Zahava Seewald et M. Paul Dahan, ont ensuite conduit S.E. l'ambassadeur du Maroc, S.E. l'ambassadeur d'Israël et la suite des invités à travers l'exposition articulée en forme de ruelles typiques du mellah, quartier juif marocain.

Une réception offrant des spécialités juives marocaines a agrémenté la fin de cette première soirée d'une exposition qui prévoit aussi plusieurs manifestations artistiques et qui accueillera les visiteurs jusqu'au 15 mai de cette année.

VERNISSAGE VAN DE TENTOONSTELLING "TWEE CULTUREN IN ÉÉN: DE MAROKKAANSE JODEN"

EVENEMENTEN

De vernissage van de tweede tentoonstelling van het Joods Museum van België, in zijn nieuwe locatie aan de Miniemenstraat, heeft zo'n 500 mensen bijeengebracht.

Op deze tentoonstelling: "Twee culturen in één: de Marokkaanse joden" zijn stukken te zien uit de zeer rijke collectie Dahan-Hirsch die hier ten volle tot zijn recht komt in een kleurrijke scenografie verzorgd door Laurence Hassel.

Voor een talrijk publiek onder wie eminente persoonlijkheden haalde Baron Schnek, voorzitter van het JMB, in zijn welkomstwoord de tentoonstellingscommissaris Zahava Seewald voor het voetlicht. Op haar beurt legde zij in het Nederlands uit hoezeer de Marokkaanse joden zich verbonden voelen met Marokko en met zijn bewoners. De bedoeling van deze tentoonstelling is zowel joodse als niet-joodse bezoekers ertoe te brengen, na te denken over de eigenheid van de twee culturen, de punten van overeenkomst en de wederzijdse beïnvloeding van hun respectieve cultureel erfgoed.

Vervolgens namen volgende personen het woord: Mevrouw Michèle Hasquin-Nahum, voorzitster van de Vrienden van het Joods Mseum van België, die zich erover verheugde dat de activiteiten van het museum op kruissnelheid komen. Prof. Joseph Chétrit, vice-rector van de Universiteit van Haïfa, die wees op de voornaamste omstandigheden en grote stromingen die ervoor hebben gezorgd dat er zich in een wisselwerking tussen beide gemeenschappen (Marokkaanse joden en moslims) een enorme creativiteit kon ontplooien zowel op materieel als op spiritueel vlak; Henri Simons, eerste Schepen van Cultuur van de Stad Brussel, die nadrukkelijk wees op het belang van deze tentoonstelling, juist nu men de bevrijding herdenkt - 60 jaar geleden - van de nazi-uitroeiingskampen. Want de tentoonstelling van vandaag illustreert de verhoudingen tussen twee verschillende culturele en religieuze gemeenschappen; Freddy Thielemans, burgemeester van de Stad Brussel die als voorbeeld en als hoopgevende factor de vreedzame coëxistentie aanhaalde in een hoofdstad als Brussel waar verschillende gemeenschappen naast elkaar leven; Als plaatsvervanger van de wegens andere verplichtingen verhinderde Minister van Cultuur van de Franse Gemeenschap van België, Fadila Laanan, zei haar kabinetschef, Amidou Si-M'hamed de steun toe van bedoeld ministerie aan een tentoonstelling als deze,
die een vorm van culturele uitwisseling is. Tot slot nam Ahmed Medhoune, directeur van de afdeling Diensten aan de Gemeenschap en lid van het Bestuur van de Université Libre de Bruxelles, het woord en wees daarbij op het belang van de intercommunautaire dialoog en wederzijdse erkenning en valorisatie.

JMB-conservatrice Zahava Seewald en Paul Dahan begeleidden daarna de Ambassadeur van Marokko en de Ambassadeur van Israël, gevolgd door alle genodigden, door een wirwar van geënsceneerde steegjes, typisch voor de mella, de joods-Marokkaanse wijk.

Een receptie met joods-Marokkaanse specialiteiten vormde het sluitstuk van deze eerste avond van een tentoonstelling die met nog tal van artistieke activiteiten gepaard gaat en